

Metriky softvérových produktov

Normatívne zabezpečenie SW metrík na báze
ISO 9126 a ISO 25 000 (SQuaRe)

November 2004, verzia 1.0

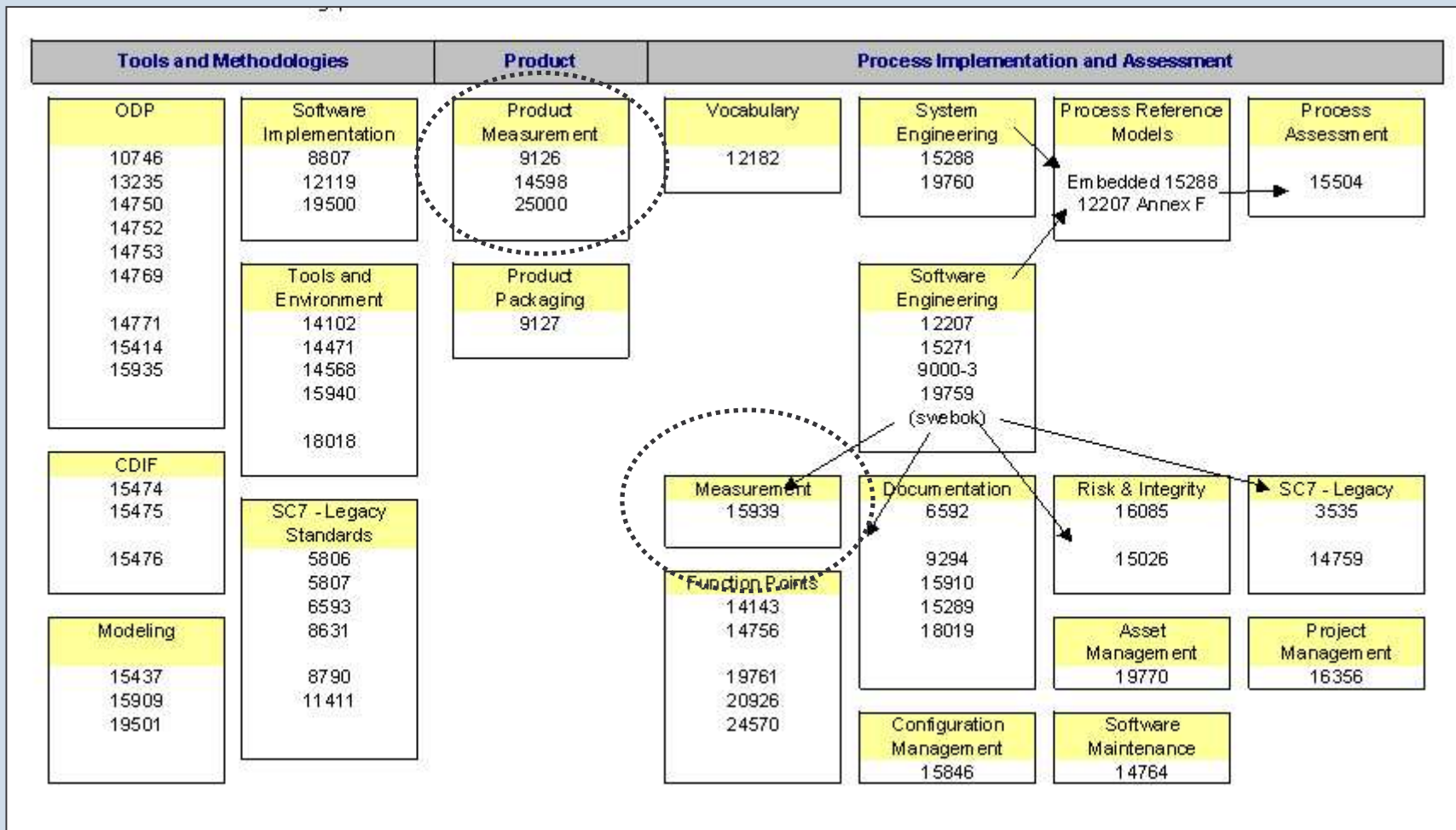
Autor: Róbert Kormaňák, SporDat, spol. s r.o., Bratislava

Agenda

- Normatívne začlenenie noriem radu ISO 9126
- Štruktúra a obsah noriem radu ISO 9126
- Štruktúra a obsah noriem radu ISO 25 000
- Záver
- Diskusia

Normatívne začlenenie noriem radu ISO 9126

Normatívne začlenenie noriem radu ISO 9126

Normatívne začlenenie noriem radu ISO 9126

- Norma bola prvýkrát vydaná v roku **1991** (v Českej republike v roku 1994) ako ISO/IEC 9126 „**Hodnotenie softvérového produktu – Charakteristiky kvality a návod pre ich používanie**“.
- Po desiatich rokoch používania bola norma revidovaná a v roku 2000 transformovaná do:
  - a) radu noriem **ISO 9126** so zmenenou štruktúrou (Software Product Quality)
  - b) a nového radu noriem **ISO 14 598** (Software Product Evaluation)
- Pri norme ISO 9126 sa teda jedná o celú skupinu noriem, ktoré sú primárne zamerané na kvalitu softvérového produktu

Normatívne začlenenie noriem radu ISO 9126

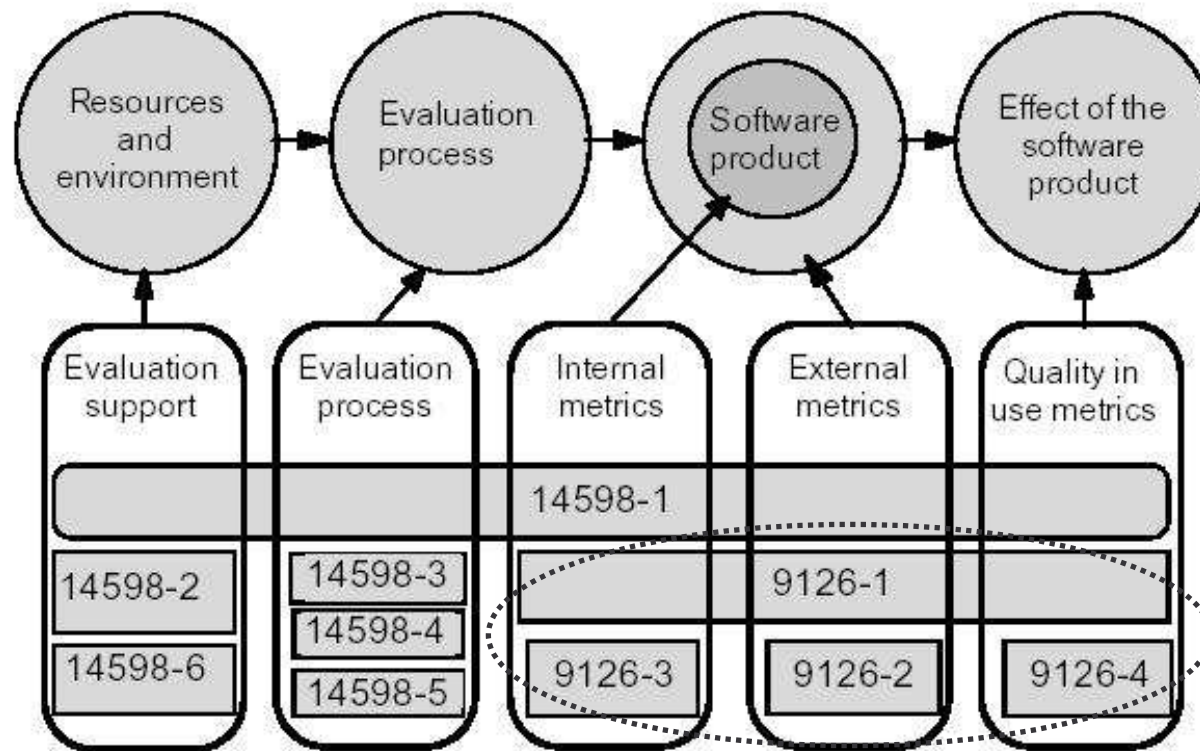

Figure 1 - Relationship between ISO/IEC 9126 and ISO/IEC 14598 standards

Normatívne začlenenie noriem radu ISO 9126

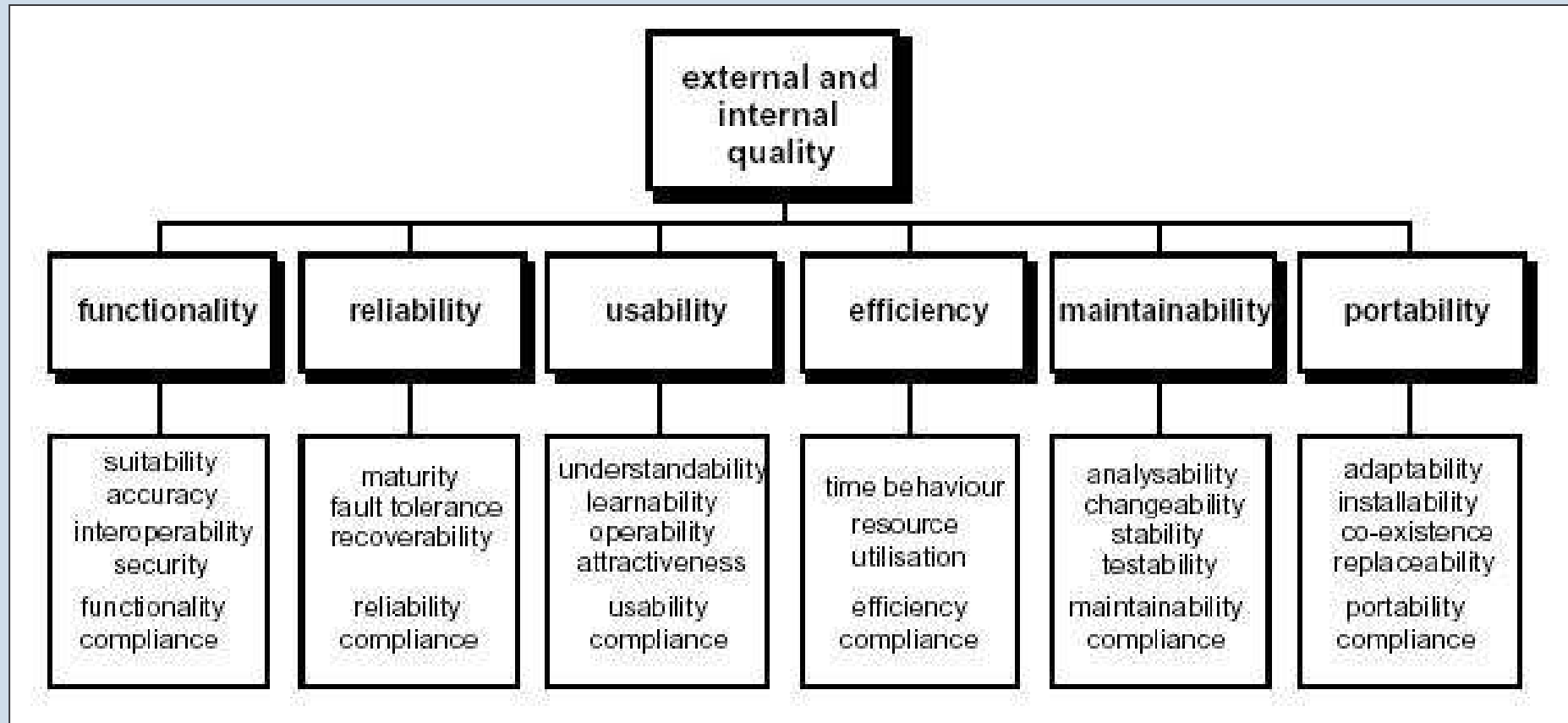
- ISO 9126-1:2000 - Software product quality - Part 1:
Quality model
- ISO 9126-2:2000 - Software product quality - Part 2:
External metrics
- ISO 9126-3:2003 - Software product quality - Part 3:
Internal metrics
- ISO 9126-4:2004 - Software product quality - Part 4:
Quality in use metrics

Normatívne začlenenie noriem radu ISO 14 598

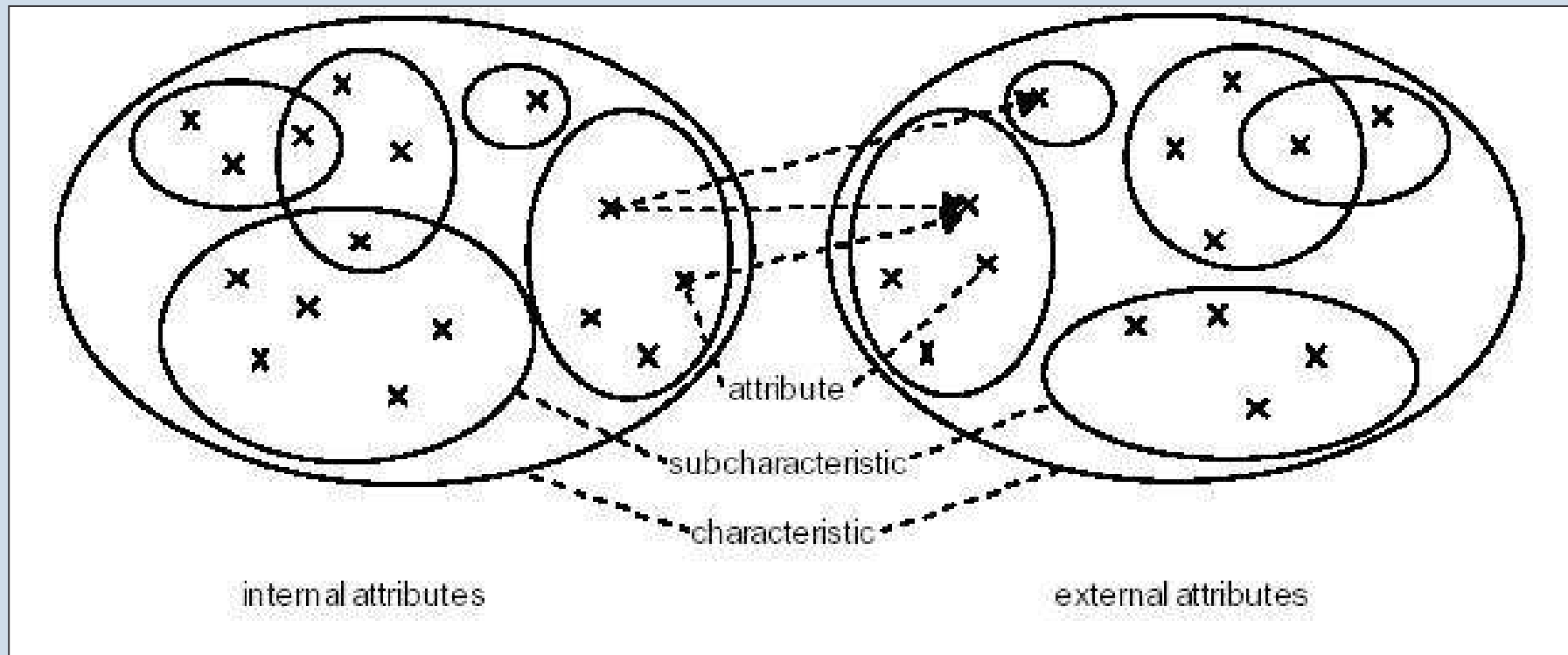
- ISO 14 598:1999 Information technology - Software product evaluation -- Part 1: *General overview*
- ISO 14 598:1999 Software engineering -- Product evaluation -- Part 2: *Planning and management*
- ISO 14 598:1999 Software engineering -- Product evaluation -- Part 3: *Process for developers*
- ISO 14 598:1999 Software engineering -- Product evaluation -- Part 4: *Process for acquirers*
- ISO 14 598:1999 Information technology -- Software product evaluation -- Part 5: *Process for evaluators*
- ISO 14 598:1999 Software engineering -- Product evaluation -- Part 6: *Documentation of evaluation modules*

Štruktúra a obsah noriem radu ISO 9126

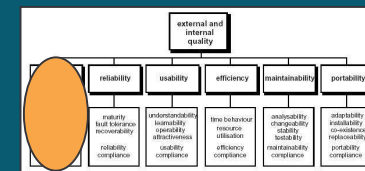
ISO 9126-1:2000- Software product quality - Part 1: Quality model

ISO 9126-1:2000- Software product quality - Part 1: Quality model

ISO 9126-1:2000- Software product quality - Part 1: Quality model

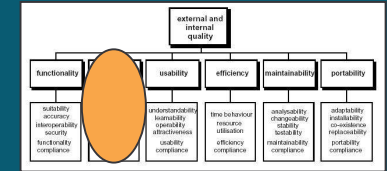
Funkčnosť (Functionality)

Spôsobilosť softvérového produktu poskytovať funkcie zhodné s definovanými a vyplývajúcimi požiadavkami pokiaľ je softvérový produkt používaný v definovanom prostredí.

Táto charakteristika je normatívne členená na 5 subcharakteristík SW produktu:

- Suitability (Vhodnosť)
- Accuracy (Presnosť)
- Interoperability (Schopnosť spolupracovať)
- Security (Bezpečnosť)
- Functionality Compliance (Zhoda s požiadavkami na funkčnosť)

ISO 9126-1:2000- Software product quality - Part 1: Quality model

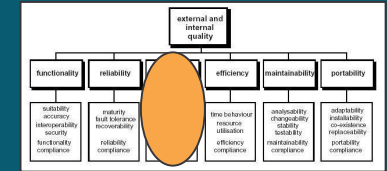
Spôľahlivosť (Reliability)

Spôsobilosť softvérového produktu udržiavať určitú hladinu výkonnosti softvérového produktu pri dodržaní definovaných prevádzkových podmienok.

Táto charakteristika je normatívne členená na 4 subcharakteristiky SW produktu:

- Maturity (Zrelosť/Vyspelosť)
- Fault Tolerance (Odolnosť)
- Recoverability (Obnoviteľnosť)
- Reliability Compliance (Zhoda s požiadavkami na spoľahlivosť)

ISO 9126-1:2000- Software product quality - Part 1: Quality model

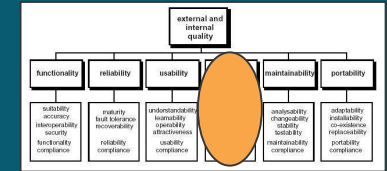
Použitelnosť (Usability)

Spôsobilosť softvérového produktu byť pochopiteľný, zvládnuteľný, použiteľný a atraktívny pri dodržaní definovaných prevádzkových podmienok.

Táto charakteristika je normatívne členená na 5 subcharakteristík softvérového produktu:

- Understandability (Zrozumiteľnosť)
- Learnability (Zvládnuteľnosť)
- Operability (Prevádzkovateľnosť)
- Attractiveness (Atraktivita)
- Usability Compliance (Zhoda s požiadavkami na použiteľnosť)

ISO 9126-1:2000- Software product quality - Part 1: Quality model

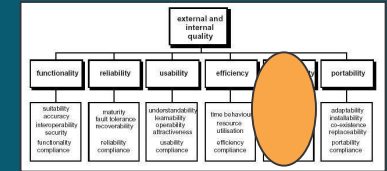
Účinnosť (Efficiency)

Spôsobilosť softvérového produktu poskytnúť užívateľovi adekvátny výkon vzhľadom na množstvo vynaložených zdrojov pri dodržaní definovaných prevádzkových podmienok.

Táto charakteristika je normatívne členená na 3 subcharakteristiky softvérového produktu:

- Time Behaviour (Reakčný čas)
- Resource Behaviour (Využitie zdrojov)
- Efficiency Compliance (Zhoda s požiadavkami na účinnosť)

ISO 9126-1:2000- Software product quality - Part 1: Quality model

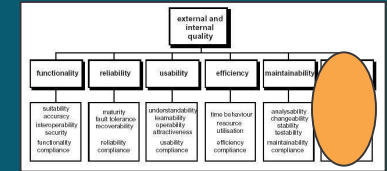
Udržateľnosť (Maintainability)

Spôsobilosť softvérového produktu byť modifikovateľný. Zmeny môžu zahŕňať opravy, zlepšenia a adaptáciu softvérového produktu na zmeny v prostredí, požiadavkách alebo funkčných špecifikáciách.

Táto charakteristika je normatívne členená na 5 subcharakteristík softvérového produktu:

- Analysability (Analyzovateľnosť)
- Changeability (Modifikovateľnosť)
- Stability (Stabilita)
- Testability (Testovateľnosť)
- Maintainability Compliance (Zhoda s požiadavkami na udržateľnosť)

ISO 9126-1:2000- Software product quality - Part 1: Quality model

Prenositel'nosť (Portability)

Spôsobnosť softvérového produktu byť transformovaný z jedného prevádzkového prostredia do iného.

Táto charakteristika je normatívne členená na 5 subcharakteristík softvérového produktu:

- Adaptability (Adaptabilita)
- Installability (Inštalovateľnosť)
- Co-Existence (Integrovaťnosť)
- Replaceability (Nahradiťnosť)
- Portability Compliance (Zhoda s požiadavkami na prenositeľnosť)

ISO 9126-2:2000- Software product quality - Part 2: **External metrics**

- **Externá metrika** slúži na získavanie externých atribútov softvérového produktu.
- **Externé metriky využívajú merania softvérového produktu odvodené z meraní správania sa systému, ktorého je daný softvér prvkom.**
- Externé metriky sú vykonávané formou testovania, vykonávania alebo pozorovania činnosti tohoto systému alebo softvéru. Externá metrika sleduje softvér ako prevádzkyschopný „*executable*“ systém bez znalostí jeho vnútornej štruktúry.

ISO 9126-3:2003- Software product quality - Part 3: **Internal metrics**

- **Interná metrika** slúži na získavanie interných atribútov SW produktu.
- Interné metriky využívajú merania a preskúmanie vnútornej štruktúry a dizajnu softvérového produktu ešte pred tým ako sa stane prevádzkyschopný „*executable*“.
- Interná metrika môže byť použitá na **špecifikáciu** alebo **zdrojový kód** navrhovaného softvérového produktu počas etapy návrhu alebo kódovania.

Štruktúra a obsah noriem radu ISO 9126

Characteristic	Subcharacteristic	External metrics	Internal metrics
		103	63
Functionality	Suitability	3	4
	Accuracy	3	2
	Interoperability	2	2
Reliability	Security	3	4
	Maturity	8	3
	Fault tolerance	3	2
	Recoverability	6	2
Usability	Understandability	5	4
	Learnability	6	1
	Operability	13	10
	Attractiveness	3	2
Efficiency	Time behavior	9	3
	Resource utilisation	13	5
Maintainability	Analyzability	5	2
	Changeability	5	1
	Stability	2	2
	Testability	3	3
Portability	Adaptability	5	5
	Installability	2	3
	Replaceability	2	2
	Co-existence	1	1

Štruktúra a obsah noriem radu ISO 9126-2, 3

Metric name	Purpose of the metrics	Method of application	Measurement, formula and data element computations	Interpretation of measured value	Metric scale type	Measure type	Sources of ISO/IEC input to measurement	ISO/IEC 12207 SLCP Reference	Target audience
Functional implementation coverage	How correct is the functional implementation?	Count the number of incorrectly implemented or missing functions and compare with the number of functions described in the requirement specifications <i>Note: Review by functional item.</i>	$X=1-A/B$ A= Number of incorrectly implemented or missing functions detected. B= Number of functions described in requirement specifications <i>Note: Input to the measurement process is the updated requirement specifications. Any changes identified during life cycle must be applied to the requirement specifications before using in measurement process.</i>	$0 \leq X \leq 1$ The closer to 1, the more correct.	absolute	X=count/total A=count B=count	Req spec Design Source code Review report	6.5 Validation 6.6 Joint review	Requirements Developers

Názov

Výpočet

Typ merania

Účel

Metóda

Interpretácia

Štruktúra a obsah noriem radu ISO 25 000

Štruktúra a obsah noriem radu ISO 25 000

SQuaRE

Software Product Quality Requirements and Evaluation

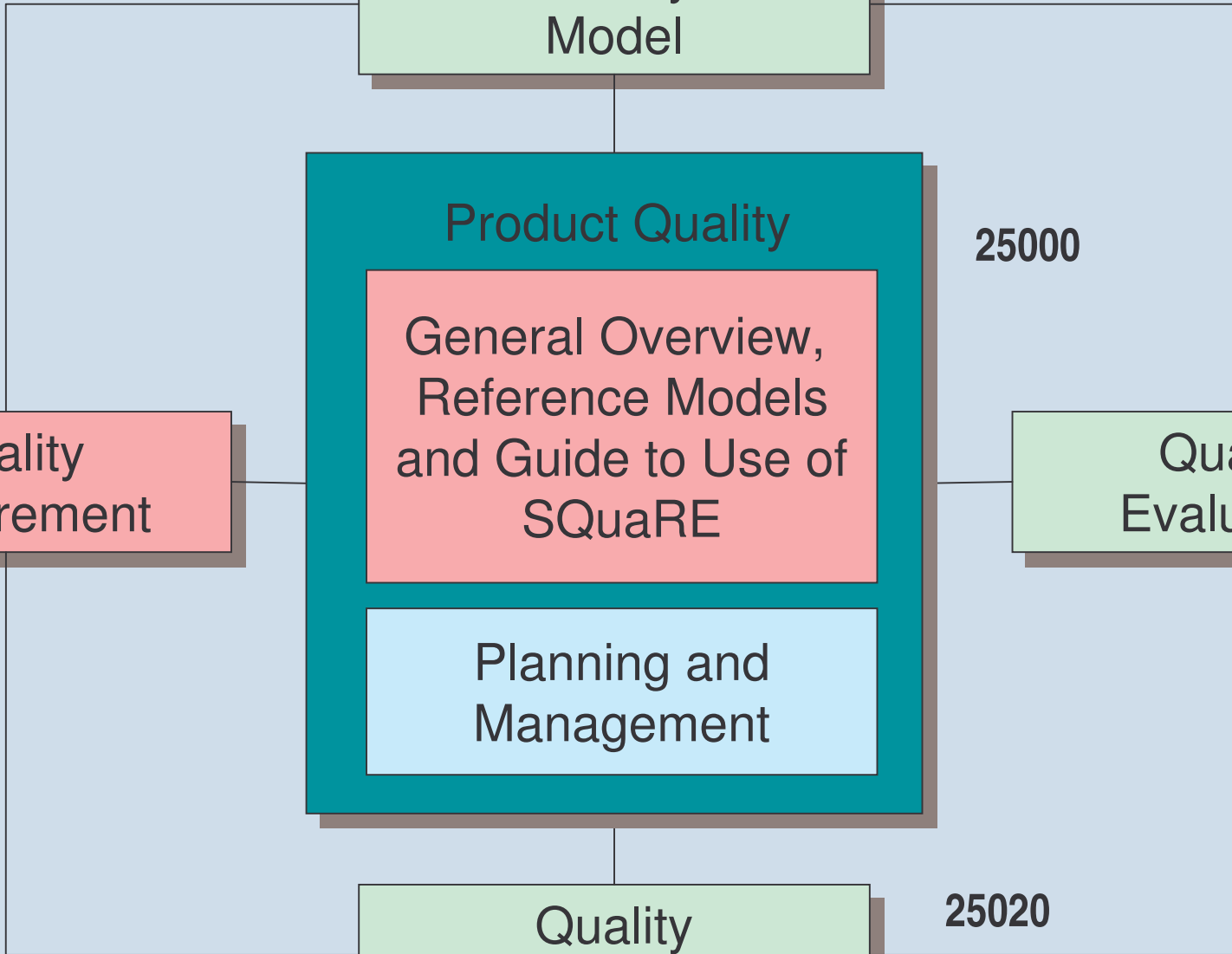
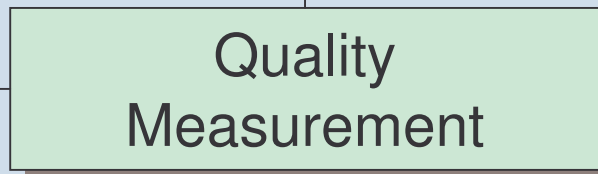
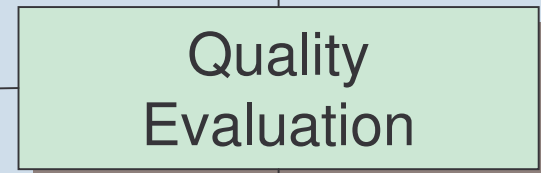
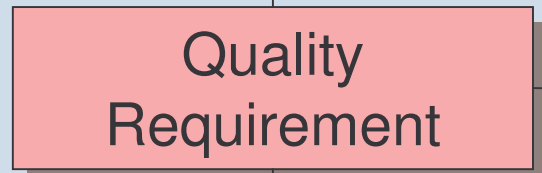
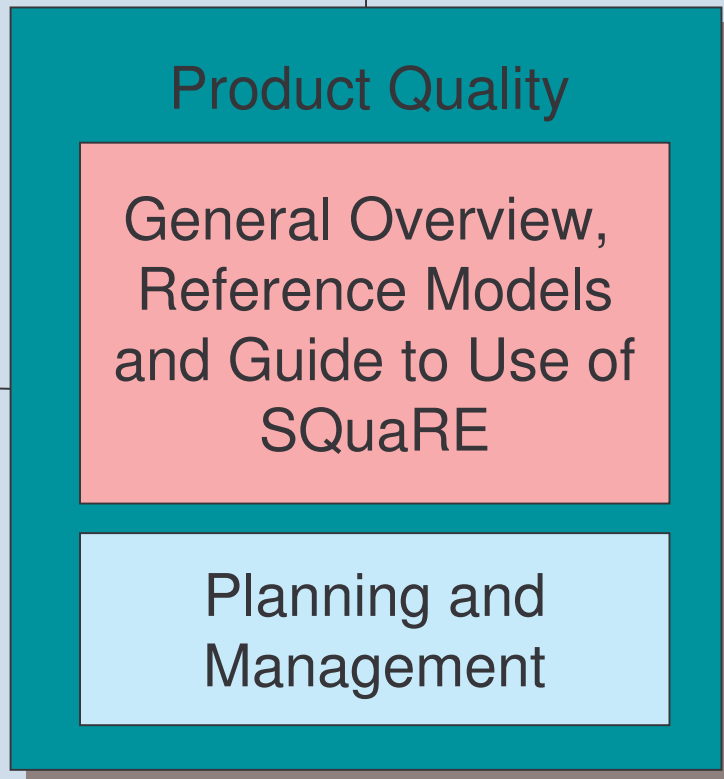
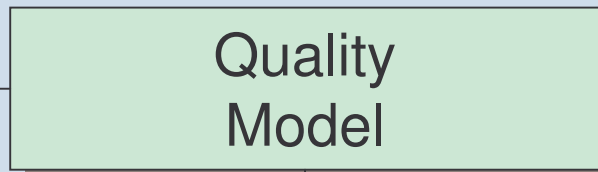
Norma je zaradená do skupiny ISO/IEC JTC1/SC7/WG6

V skutočnosti sa jedná o pripravovanú celú skupinu noriem radu **ISO 25 000** – tieto normy v budúcnosti plne nahradia všetky normy radu ISO 9126 a ISO 14 598

Štruktúra a obsah noriem radu ISO 25 000

- SQuaRE je súbor medzinárodných noriem a technických správ pre kvalitu softvérového produktu (software product quality).
- SQuaRE **pozostáva z nasledovných 4 a jednej prídavnej časti (*divisions*):**
  - a) Quality requirements,
  - b) Quality evaluation,
  - c) Quality models,
  - d) Quality metrics,
  - e) a ešte navyše jedna „umbrella Part“.
- SQuaRE **zahŕňa:**
  - Definície pojmov, referenčné modely ako aj všeobecný návod,
  - Požiadavky(*shall*) a doporučenia(*should*), ako aj
  - Individuálne návody na používanie týchto noriem.
- **Normy radu SQuaRE** sú určené najmä pre vývojárov softvéru, nadobúdateľov softvéru, nezávislých hodnotiteľov (asesorov) softvéru a ich manažérom (ale aj ostatným odborníkom)

SQuaRE
model

Pokrytie aktuálnych noriem normami radu SQuaRE

Aktuálny stav		SQuaRE (Plánovaný stav)
9126: Product Quality		25000: Software Product Quality Division
-1: Quality Model		25000: Guide to SQuaRE (NP)
-2: External Metrics		25001: Planning and Management
-3: Internal Metrics		25010: Quality Model Division
-4: Quality in Use Metrics		25010: Quality Model and Guide (Rev)
		25020: Quality Metrics
New Proposal		25020: Measurement Reference Model and Guide (NP)
Guides to use 9126 & 14598		25021: Measurement Primitives (NP)
Elementally (Design) Metrics		25022: Measurement of Internal Quality
Quality Requirements		25023: Measurement of External Quality
		25024: Measurement of Quality in Use
14598: Product Evaluation		25030: Quality Requirements Division
-1: General Overview		25030: Quality Requirements and Guide (NP)
-2: Planning and Management		25040: Quality Evaluation Division
-3: Proc for Developers		25040: Quality Evaluation Overview and Guide
-4: Proc for Acquirers		25041: Evaluation Module
-5: Proc for Evaluators		25042: Process for Developers
-6: Doc of Evaluation Modules		25043: Process for Acquirers
		25044: Process for Evaluators

Záver

Záver – ISO 9126

- V sústave ISO sú riadne vydané 4 dokumenty (normy, resp. TR):
  - ISO 9126-1
  - ISO 9126-2
  - ISO 9126-3
  - ISO 9126-4 (vydaná iba v tomto roku)
- Uvedené dokumenty **nebudú** vydané v sústave SÚTN – prakticky „dožívajú“ a budú plne nahradené normami radu SQuaRE
- Dokumenty radu ISO 9126 sú vhodným návrhom na implementáciu **metriek** softvérového produktu.
- Vhodný výber a implementácia metriek softvérového produktu môže rovnako znamenať aj implementáciu metriek **softvérového procesu**.

Záver – ISO 25 000

- V sústave ISO sa pripravuje vydanie cca 14 dokumentov (normy, resp. TR) radu ISO 25 000 (SQuaRE), ktoré nahradia normy radu ISO 9126 aj normy radu ISO 14 598
- TK37 SK1 navrhuje **postupné (paralelné) preberanie** všetkých platných noriem a dokumentov radu ISO 25 000 do sústavy SÚTN
- TK37 SK1 navrhuje realizovať takéto „*preberanie*“ formou prevzatia originálu v pôvodnom znení.
- Normy SQuaRE majú reálnu šancu v budúcnosti ovplyvniť všetky procesy softvérového inžinierstva a stať sa dôležitým prvkom systémov manažérstva kvality pre SW.
- TK37 SK1 má záujem zapojiť sa do prípravy a tvorby noriem SQuaRE v rámci organizácie ISO

Diskusia

Kontakt

Róbert Kormaňák

SporDat, spol. s r.o.

Project Management Office

Prievozská 14

821 09 Bratislava

Slovakia

Tel. 02 58 226 547

Fax. 02 58 226 222

GSM: 0915 711 745

E-mail: robert.kormanak@spordat.sk

kormanak@centrum.sk

kormanak@centrum.cz